

Arbets terapi inom specialiserad palliativ vård i Skåne - ett nätverk för hållbar utveckling och samsyn

Maria Nilsson¹, Helen von Post¹, Marie Hansson¹, Sara Jönsson¹, Karolin Karlsson¹, Magdalena Wyke¹, Viktoria Persson¹, Karin Bendroth Silfwerbrand¹, Bitte Larsson¹, Katarina Starfelt¹

¹ Palliativ vård och ASIH Skåne

Bakgrund: År 2007 bildades nätverket ur ett behov av stöd och kunskapsutbyte då arbetsterapeuter ofta är själva i sin profession i teamen. Enligt den arbetsterapeutiska världsorganisationen har alla människor rätt till att vid behov få stöd till att vara aktiva och delaktiga i samhället och i familjen (WFOT, 2006). Arbets terapi är en resurs för detta. Nätverket konstaterade tidigt att det finns begränsad eller ingen dokumentation kring vad arbets terapi kan bidra med inom specialiserad palliativ vård. Det råder brist på evidensbaserad grund och riktlinjer för arbets terapeutisk intervention. I princip saknas vetenskapligt belagd litteratur med utgångspunkt i svensk vårdkontext.

Frågeställning: Hur kan arbets terapeuter i teamet bidra till jämlik vård och möjliggöra aktivitetsrättvisa för individer inskrivna i specialiserad palliativ vård?

Metod: Nätverket har sedan 2016 samlats i workshops där Lena-Karin Erlandsson, professor i arbets terapi deltagit som mentor. Arbets terapeuterna har skrivit individuella arbets dagböcker utifrån den svenska teoretiska ValMO-modellen; The Value and Meaning in Occupations model (Erlandsson & Persson, 2014).

Resultat och konklusion: ValMO och dess begrepp har blivit en nyckel och förklaringsmodell till det arbets terapeutiska arbetet inom palliativ vård. Begreppen sätter ord på arbets terapeutens unika expertis och förtydligar det som redan bidrar med i teamet. Att arbets terapeuter möjliggör görande, förmedlar kunskap och förståelse för det människor gör och hur det bidrar till upplevd hälsa i samband med svår sjukdom. Arbets terapeutens uppgifter stöttar till acceptans och förberedelse inför förestående död.

Nätverkets mål är att enas kring en hållbar samsyn för arbets terapeuter inom Palliativ vård & ASIH och bidra till att överbrygga de starkt skiftande resurserna över länet. Den långsiktiga målsättningen är att med hjälp av ValMO tydliggöra arbets terapeutens ansvar och åtgärder samt samla våra erfarenheter och kunskaper i en bok. Boken kommer att fokusera på arbets terapeutens roll i att möjliggöra rätten för individen att avsluta sin unika vardag så som hen behöver och önskar.

Vid konferensen kommer vi att presentera ett par fall som illustrerar hur vi arbetar med utgångspunkt i ValMO som en gemensamma teoribildning och hur det gemensamma språket vägleder i insatser och dokumentation av dessa.